

**Policy**

**Riktlinje**

**Bestämmelse**

**Rutin**

**Reglemente**

**Föreskrift**

**► Strategi**

**Plan**

**Handlingsplan**



**Trollhättans  
Stad**

# **Hållbarhetsstrategi Trollhättans stad**

## Dokumentinformation

<b>Dokumentbeteckning:</b>	Hållbarhetsstrategi Trollhättans stad
<b>Antaget av:</b>	Kommunfullmäktige, 2025-05-19 §125
<b>Diarienummer:</b>	KS 2024/218
<b>Datum/Ersätter:</b>	2025-05-19
<b>Handlingen publiceras:</b>	Trollhättans stads intranät och hemsida
<b>Syfte:</b>	Hållbarhetsstrategin är ett övergripande styrdokument som beskriver riktningen för att utveckla Trollhättan till ett hållbart samhälle i enlighet med mål på global, nationell, regional och lokal nivå.
<b>Gäller för:</b>	Trollhättans stad och Trollhättan Stadshus AB, AB Eidar Trollhättans bostadsbolag, Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB, Trollhättan Energi AB, Trollhättan Exploatering AB
<b>Dokumentansvarig:</b>	Hållbarhetschef, Kommunstyrelseförvaltningen
<b>Uppföljning:</b>	En gång per mandatperiod
<b>Giltighetstid:</b>	Från och med första juni 2025

# Innehåll

1. Inledning .....	3
Syfte .....	3
Definition av hållbarhet .....	3
2. Genomförande - så arbetar vi med strategin .....	4
Roller och ansvar.....	4
Uppföljning.....	4
Övergripande styrdokument för hållbarhet – så hänger det ihop.....	5
Principer för genomförande .....	6
3. Teman för hållbarhet .....	8
Tema 1 Trygga och goda uppväxtvillkor .....	9
Tema 2 Jämställt samhälle .....	10
Tema 3 Ekonomisk trygghet och sysselsättning .....	11
Tema 4 Hälsa och välbefinnande .....	12
Tema 5 Demokrati och delaktighet.....	13
Tema 6 Hållbara bostäder och livsmiljöer .....	14
Tema 7 Hållbart näringsliv och hållbara arrangemang .....	15
Tema 8 Klimatsmart energi- och resursanvändning .....	16
Tema 9 Hållbar markanvändning .....	17
Tema 10 Renare vatten, mark och luft .....	18
Tema 11 Robust samhälle.....	19
4. Global, nationell, regional och lokal nivå – så hänger det ihop .....	20
Global nivå .....	20
Europeisk nivå.....	21
Nationell nivå .....	22
Regional nivå.....	22
Lokal nivå .....	23
Bilaga – Övergripande styrdokument för hållbar utveckling i Trollhättan.....	24

# 1. Inledning

Omställningen till ett hållbart samhälle är ett gemensamt arbete som sker på alla nivåer. Globala mål och riktlinjer sätter ramen och på nationell nivå omsätts det i lagar och policys för hållbar utveckling. På regional och lokal nivå specificeras och anpassas dessa till mer konkreta handlingar i samverkan. Lokal nivå har en central roll i att implementera och skapa konkreta förändringar i samhället.

Hållbarhetsstrategin visar riktningen för Trollhättan stad och de kommunala bolagens hållbarhetsarbete på lång sikt. Strategin innefattar 11 teman som bedöms särskilt angelägna att arbeta med för att utveckla Trollhättan stads arbete och för att bidra till att uppfylla de globala Agenda 2030-målen. Varje temaområde presenterar ett gemensamt ställningstagande. Fördjupningar och detaljerad styrning anges i kompletterande färdplaner, handlingsplaner och andra skrifter.

Strategin har arbetats fram gemensamt av medarbetare från förvaltningar och bolag samt beretts politiskt av nämnder och styrelser inom Trollhättan stad och de kommunala bolagen. Detta för att säkerställa att strategins innehåll är relevant och angeläget att arbeta med för att utveckla verksamheterna i Trollhättans Stad och kommunala bolag.

När det i strategin står *vi* eller *våra* avses Trollhättans Stads organisation inklusive de kommunala bolagen. När det i strategin står *Trollhättan* eller *staden* avses det geografiska området och de invånare som bor eller verkar i kommunen.

Begreppet *hållbarhetsarbete* nämns på flera ställen i dokumentet. Det är ett begrepp för alla typer av aktiviteter som bidrar till en utveckling i hållbar riktning i organisationens verksamheter.

## Syfte

Strategin är ett övergripande styrdokument som beskriver riktningen för att utveckla Trollhättan till ett hållbart samhälle i enlighet med mål på global, nationell, regional och lokal nivå.

## Definition av hållbarhet

I Trollhättan ska vi arbeta för att utveckla ett hållbart samhälle med ett gott liv för alla inom planetens gränser. Ett samhälle där dagens behov tillgodoses utan att äventyra framtida generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

**Ekonomisk hållbarhet** innebär att främja en stabil och hållbar ekonomisk utveckling som skapar mervärde för människan, samhället och miljön. Det innebär en ekonomisk utveckling som är motståndskraftig och stödjer mänskligt välbefinnande på lång sikt, utan att förstöra de naturresurser och ekosystem som livet på jorden är beroende av. Det handlar om att använda resurser effektivt, främja innovation och teknologisk utveckling som möjliggör nya hållbara lösningar, utveckla hållbara affärsmodeller och göra ansvarsfulla investeringar.

**Ekologisk hållbarhet** innebär att bevara och skydda naturens ekosystem och resurser samt inte påverka klimatet på lång sikt. Det handlar om att använda naturresurser på ett sätt som säkerställer att de inte utarmas eller skadas, vilket inkluderar att minska utsläpp och föroreningar, bevara och utveckla biologisk mångfald, minimera resursanvändning, nyttja fossilfri energi och arbeta för cirkulära flöden. Målet är att skapa ett samhälle där mänsklig verksamhet kan samexistera med en välmående och levande planet.

**Social hållbarhet** innebär ett jämlikt och jämställt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. Det är ett samhälle Det handlar om att tillgodose alla människors grundläggande behov, att de mänskliga rättigheterna säkerställs och att bidra till att alla människor känner sig inkluderade.

## 2. Genomförande - så arbetar vi med strategin

### Roller och ansvar

Hållbarhetsstrategin riktar sig till Trollhättans stads nämnder, förvaltningar och bolag och ska genomsyra koncernens verksamheter. Nämnder, förvaltningar och bolag är ansvariga för att arbeta innovativt och utvecklande för att stärka social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet i verksamheterna och för invånarna i Trollhättan.

Genomförandet av strategin sker i alla verksamheters ordinarie arbete och kan med fördel synliggöras och specificeras i nämnds- och styrelsebudgetar, verksamhetsplaner och andra handlingsplaner. Genomförandet av strategin förstärks även genom koncernövergripande färdplaner.

För att uppnå ett hållbart samhälle måste alla sektorer i samhället involveras och bidra. Endast tillsammans med Trollhättebor, civilsamhället, statliga myndigheter, näringslivet, idéburen sektor och lärosäten kan vi uppnå goda resultat.

### Uppföljning

För att synliggöra utvecklingen av Trollhättans stads hållbarhetsarbete ska strategin följas upp årligen. En kontinuerlig uppföljning ger ökad transparens gentemot invånarna och ger politiken underlag för förbättringar och säkerställa att hållbarhetsfrågor integreras i kommunens beslut och planer.

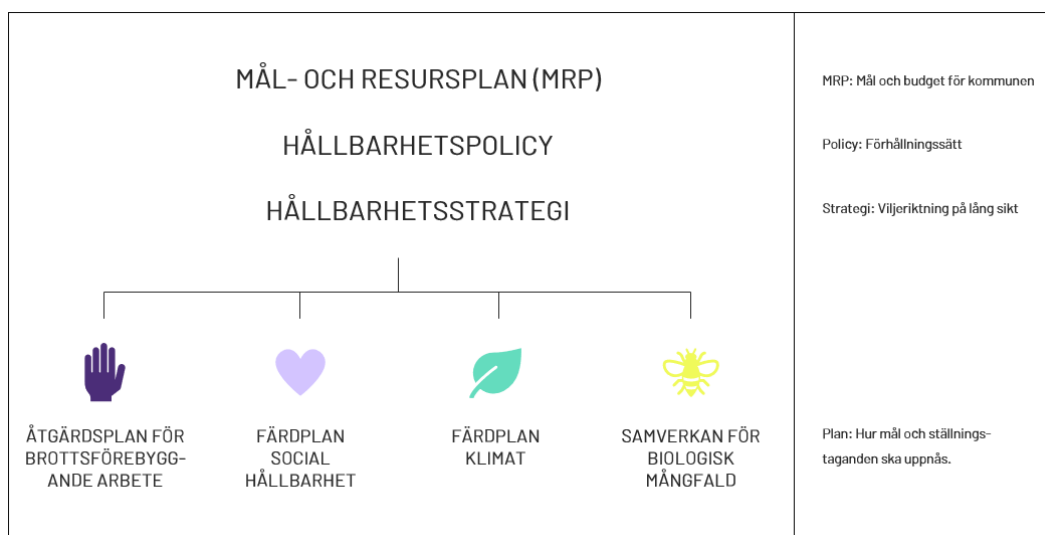
Hållbarhetsstrategin följs upp genom statistik som visar Trollhättans utveckling med indikatorer för social och ekologisk hållbarhet. I början av året hålls ett nulägesseminarium som presenterar utvecklingen i Trollhättan. Hållbarhetsstatistik och det årliga nulägesseminariet är en grund för gemensamma analyser och inspel till budget.

En gång per mandatperiod görs en mer omfattande sammanställning av Trollhättans stads hållbarhetsarbete och strategins områden. Färdplanerna för social hållbarhet och klimat bidrar till strategins genomförande och är en del av uppföljningen av strategin.

Kontoret för tillväxt och hållbarhet ansvarar för uppföljningen av strategin. Arbetet sker med stöd av Trollhättans stads styrnings- och kvalitetsgrupp där samtliga förvaltningar medverkar. Kontoret ska arbeta aktivt för att tillgängliggöra statistik och vara ett stöd vid analyser.

Bolagen ansvarar för att hållbarhetsstrategin ingår i ordinarie styrning och uppföljning. Bolagens uppföljning av hållbarhetsarbete utgår från ägardirektivet och i enlighet med tillämplig hållbarhetsredovisning.

## Övergripande styrdokument för hållbarhet – så hänger det ihop



Bildtext: Modellen illustrerar sambandet mellan kommunens mål- och resursplan, hållbarhetspolicy, hållbarhetsstrategi och övergripande planer för hållbarhet. Mål- och resursplanen (MRP) är kommunens övergripande styrande dokument. Hållbarhetspolicyn beskriver förhållningssätt och värderingar. Hållbarhetsstrategin anger viljeriktning och utveckling på lång sikt och planerna anger prioriterade kraftsamlingar för att ställningstagande i Hållbarhetsstrategin och mål i MRP ska uppnås.

### Trollhättans stads mål- och resursplan

Trollhättans Stads övergripande styrande dokument är Mål- och resursplanen (MRP). I den anger kommunfullmäktige den riktning Trollhättans Stad som helhet ska sträva mot och den budget som tilldelas varje nämnd. Dokumentet innehåller ett fokusområde som har tre prioriterade mål. Målen visar den politiska viljan och anger färdriktningen för hela Trollhättans stads verksamhet för perioden 2024–2027.

Fokusområdet är "Ett grönt och tryggt Trollhättan för alla" och de tre prioriterade målen:

- Vi stärker invånarnas jämlika och jämställda livsvillkor för ökad tillit och trygghet
- Vi tar ett stort kliv mot ett samhälle i ekologisk balans
- Vi ökar förutsättningarna för ett välmående näringsliv och arbetsliv

Kopplat till Mål- och Resursplanen finns Trollhättans hållbarhetspolicy som anger förhållningssätt och värderingar för Trollhättans stads hållbarhetsarbete.

### Färdplaner för hållbarhet

Färdplaner innehåller koncerngemensamma prioriteringar och åtgärder att genomföra. Färdplaner är styrdokument som antas politiskt. De koncernövergripande färdplanerna är framtagna för att flytta fram positionerna i hållbarhetsarbetet och hantera områden som sker på tvären över Trollhättans stads och bolagens verksamheter som kräver bred samverkan. Färdplanerna ska stärka samverkan och handlingskraften i hela koncernen. För närvarande finns *Färdplan Social hållbarhet* och *Färdplan Klimat*. För biologisk mångfald finns *Bred samverkan för biologisk mångfald* och för det brottsförebyggande arbetet finns *Åtgärdsplan för brottsförebyggande arbete*.

### Andra övergripande styrdokument

Trollhättans stads översiktsplan har till syfte att ge vägledning för hur mark- och vattenområden och bebyggd miljö ska användas, utvecklas och bevaras för ett långsiktigt hållbart Trollhättan.

Det finns även flera andra övergripande styrdokument (strategier, planer, handlingsplaner och riktlinjer) med hållbarhetskoppling som är ett underlag för genomförande av hållbarhetsstrategin. Dessa beskrivs under respektive temaområde samt samlat i en bilaga till strategin.

## Principer för genomförande

Strategin pekar ut fyra principer som ska vägleda oss i vårt arbete för att uppnå ett hållbart Trollhättan. Principerna har tagits fram med utgångspunkt från Trollhättans stads ledord i varumärkesplattformen; mod, nytänkande, delaktighet & handlingskraft.

### Styrning och ledning med hållbarhetsfokus

För att nå framgång i arbetet behöver politiska och organisatoriska beslut fattas utifrån kunskap om hållbarhet. Vi ska mäta, analysera och bedöma utvecklingen av hållbarhet och effekter av de åtgärder som vidtas, för att se att vi är på rätt väg.

Vi har ett modigt ledarskap som vågar prova nya innovativa lösningar och ompröva det vi gör idag för att få bästa resultat av vårt arbete. När målkonflikter uppstår ska de synliggöras och hanteras och konsekvenser av besluten ska tydliggöras.

## **Samarbete och medskapande**

Vi samverkar för att klara våra hållbarhetsutmaningar. För komplexa samhällsutmaningar krävs nya lösningar och arbetssätt, där nyckelaktörer samlas och bidrar med kunskap och kompetens.

Vi bygger samarbeten mellan offentlig förvaltning, föreningsliv, näringsliv och forskning samt invånare. Vi tar utgångspunkt i deltagarnas olika erfarenheter och kunskaper. Genom samverkan mellan aktörer kan nya tvärspektoriella innovativa lösningar uppnås.

## **Engagemang, kunskap och lärande**

Vi bidrar till ökad förståelse för hållbarhetsfrågor och inspirerar till handling och beteendeförändringar bland medarbetare, invånare, näringsliv och civilsamhället. Detta kan ske genom dialog, samverkan, information och utbildning, men också genom att lyfta fram pågående initiativ och insatser inom Trollhättans Stad som goda exempel. Samtidigt har vi hög ambition när det gäller att ta till oss kunskap om goda exempel och nya innovativa lösningar. Kontinuerlig omvärldsbevakning och ett kunskapsbaserat arbetssätt är av stor vikt för en hållbar samhällsutveckling. Det handlar om vetenskapligt och erfarenhetsbaserat arbete men också förmågan i vår organisation att omsätta nya kunskaper i verksamheternas arbete.

## **Främjande och förebyggande**

Vi arbetar främjande och förebyggande för att stärka en positiv utveckling. Vi skapar sammanhang och miljöer som underlättar för människor att ta ansvar för sin hälsa och för miljön, med hänsyn till de olika förutsättningar och resurser som finns för varje individ. Att arbeta främjande innebär att stärka eller bibehålla människors fysiska, psykiska och sociala välbefinnande, att främja gröna innovationer och hållbara livsstilar. Att arbeta främjande med att stärka skyddsfaktorer ger större effekt än att genomföra åtgärder i efterhand när ett problem hunnit växa sig stort.

Genom att arbeta förebyggande minskar vi risken för negativa konsekvenser. Det innebär att minska risk för sjukdom, motverka ojämlikhet och utanförskap. Det innebär att förebygga brott och att skapa trygghet. Det innebär också att minimera miljöpåverkan genom att minska utsläpp av växthusgaser och andra föroreningar och förhindra överutnyttjande av naturresurser.

Tidiga insatser för social och ekologisk hållbarhet är investeringar för människor och miljö som sparar samhällets utgifter över tid.

### 3. Teman för hållbarhet

För att utveckla Trollhättans stads hållbarhetsarbete och bidra till att uppfylla de globala Agenda 2030-målen innehåller strategin elva tematiska områden.

Varje tema inleds med ett ställningstagande som anger riktningen för Trollhättans stads långsiktiga arbete för ett hållbart samhälle. För varje tema finns en text som beskriver varför temat är viktigt att arbeta med samt exempel på utvecklingsområden kopplat till temat i en punktlista. Flera utvecklingsområden arbetar vi aktivt med i förvaltningar och bolag medan andra är exempel som kan inspirera till handling. Exempelen på utvecklingsområden ger en bred, men inte heltäckande, bild av vad ställningstagandena innebär. Under varje tema anges också andra övergripande styrdokument som bidrar till genomförandet av temat.

Trollhättans elva teman för hållbarhet framgår i matrisen.



# Tema 1 Trygga och goda uppväxtvillkor



*Vi tar stora kliv framåt för:*

**Trygga och goda uppväxtvillkor för alla flickor och pojkar genom hela uppväxten.**

När olika grupper av flickor och pojkar ges likvärdiga möjligheter till en trygg och bra uppväxt, lägger vi grunden för en bättre framtid – både för individen och för samhället i stort. Ojämliga livsvillkor skapar skillnader i barns hälsa och utvecklingsmöjligheter. Därför är det avgörande att arbeta tidigt, främjande och förebyggande utifrån varje barns unika förutsättningar.

Barn och unga har begränsade möjligheter att påverka sina egna liv och det samhälle de växer upp i. Det är vuxnas ansvar att barns röster blir hörda och att deras behov tas på allvar. Barnkonventionen och barnrättslagen är en central utgångspunkt i temat. Den slår fast barns rätt till liv, utveckling, delaktighet och skydd från diskriminering – rättigheter som är avgörande för att skapa en mer rättvis och hållbar värld för framtida generationer.

## **Exempel på utvecklingsområden som bidrar till temat:**

- Arbete med att stärka barn och ungas delaktighet och möjlighet till inflytande.
- Arbete med främjande och förebyggande insatser och med inställningen att stöd ska ges så tidigt som möjligt.
- Arbete för att fler unga fullföljer sina studier.
- Arbete för hälsofrämjande, jämlika och jämställda skolor, förskolor och kultur- och fritidsverksamheter.
- Arbete för trygga hemmiljöer, bland annat genom att stödja vårdnadshavare genom hela barnets uppväxt.
- Erbjudna trygga, meningsfulla, inkluderande och utvecklande miljöer.
- Främja möjligheten till en meningsfull fritid, socialt samspel, rekreation och lek.
- Arbete med att främja psykisk och fysisk hälsa.
- Arbete för att förebygga våld och för att arenor där barn och unga vistas ska vara fria från våld.
- Motverka könsstereotypa normer i barn- och ungdomsmiljöer.
- Arbete med att förebygga användandet av alkohol, narkotika, dopning, nikotinprodukter och överdrivet spelande.

Andra övergripande styrdokument som bidrar till temat:

Färdplan för social hållbarhet, Brottsförebyggande åtgärdsplan, Funktionsrättsplan, CEMR-deklarationen, Jämställt Västra Götaland 2024–2027.

## Tema 2 Jämställt samhälle



*Vi tar stora kliv framåt för:*

**Ett jämställt Trollhättan där flickor och pojkar, kvinnor och män har samma makt att forma samhället och sina egna liv i en stad fri från våld.**

Att öka jämställdheten förbättrar alla flickor och pojkar, kvinnor och mäns välmående och hälsa, ska par ekonomisk tillväxt, ett tryggare samhälle och bättre uppväxtvillkor för barn. Medvetenhet om hur våra föreställningar om kön ser ut påverkar vårt arbete och vårt bemötande. Utgångspunkten för arbetet finns i de jämställdhetspolitiska målen som handlar om frågor som makt, inflytande, ekonomi, hälsa, utbildning, arbete, mäns våld mot kvinnor samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Det finns stora skillnader inom befolkningsgrupperna "kvinnor" och "män" och det finns en rad andra faktorer än kön som spelar in i vilka livsvillkor vi har. Alla identifierar sig heller inte som kvinna eller man, flicka eller pojke. Därför behöver vi ta hänsyn till variationer inom grupperna och till de skilda villkor som grupperna möter.

Arbetet med att förebygga våld utgår från definitionen av våld som varje handling, riktad mot en annan person, som skadar, smärtar, skrämmar eller kränker, får personen att göra något mot sin vilja eller avstå från något som den vill.

### **Exempel på utvecklingsområden som bidrar till temat:**

- Öka kunskapen om jämställdhet, genus och normer.
- Implementera ett jämställdhetsperspektiv i alla verksamheter och beslutsprocesser för att säkerställa att våra beslut bidrar till ökad jämställdhet.
- Ge olika grupper av flickor, pojkar, kvinnor och män lika stor rätt och möjlighet att ta del av de offentliga resurserna samt lika möjlighet att delta i och påverka utformningen av samhället.
- Motverka könsstereotypa normer i samhället.
- Verka för jämställda arbetsplatser.
- Förebygga och motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.
- Arbete mot diskriminering.
- Arbeta för att arenor ska vara fria från våld.

Andra övergripande styrdokument som bidrar till temat:

CEMR-deklarationen, Jämställt Västra Götaland 2024–2027, Färdplan för social hållbarhet, Brottsförebyggande åtgärdsplan, Funktionsrättsplan.

## Tema 3 Ekonomisk trygghet och sysselsättning



*Vi tar stora kliv framåt för:*

**Ett samhälle där ingen lämnas utanför – med ekonomisk trygghet och fler vägar till meningsfull sysselsättning.**

Sambandet mellan inkomster och hälsa är väl belagt i såväl svensk som internationell forskning och i många sammanhang betraktas ekonomisk utsatthet som en av de viktigaste faktorerna för skillnader i hälsa. Ekonomisk jämlikhet och inkluderande samhällsstrukturer kan bidra till minskade sociala klyftor och ökad samhällsgemenskap. Genom att erbjuda stöd och resurser för dem i ekonomiskt utsatta situationer kan vi hjälpa individer att förbättra sin ekonomi, få bättre kontroll över sina liv och därigenom skapa förutsättningar för ett tryggt och gott liv. Tillgång till arbete eller annan sysselsättning är en av de viktigaste förutsättningarna för egen försörjning. När människor har arbete och en stabil inkomst känner de sig ofta mer delaktiga i samhället. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det därför viktigt att stärka människors möjligheter till egen försörjning, men också att stödja människor när deras egna ekonomiska resurser inte räcker till.

### **Exempel på utvecklingsområden som bidrar till temat:**

- Utforma och möjliggöra arbetsmarknadsinsatser utifrån individuella förutsättningar och samhälleliga behov.
- Utforma och möjliggöra utbildning och kompetensutveckling utifrån individuella förutsättningar och samhälleliga behov.
- Arbete för att höja utbildningsnivån för den delen av den vuxna befolkningen som har lägst utbildning.
- Stödjande språkinsatser.
- Verka för människors möjlighet till bostad oberoende av sociala och ekonomiska förutsättningar.
- Samverkan för att möjliggöra att ungdomar slutför sina gymnasiestudier.
- Arbeta för att kvinnors förutsättningar avseende anställnings-, löne- och andra arbetsvillkor samt arbetsmiljö ska förbättras.
- Verka för att stödja människor i ekonomisk utsatthet.

Andra övergripande styrdokument som bidrar till temat:

Färdplan för social hållbarhet, Brottsförebyggande åtgärdsplan, CEMR-deklarationen, Jämställt Västra Götaland 2024–2027.

## Tema 4 Hälsa och välbefinnande



4. HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE

*Vi tar stora kliv framåt för:*

**En jämlik och jämställd hälsa, där alla ges förutsättningar till goda levnadsvanor och ett gott fysiskt och psykiskt välbefinnande.**

En god fysisk och psykisk hälsa byggs dels av individuella faktorer som gener, ålder, kön, konststillhörighet, funktionsnedsättning och livsstilsval. Men det byggs även av samhällets struktur för hälsa där det ingår sådant som bland annat tillgång till hälso- och sjukvård, möjligheter till rekreation och olika miljöfaktorer. Därför är det viktigt att så långt som möjligt ta hänsyn till olika gruppers behov vid planering av insatser. Tillgången till hälsofrämjande och förebyggande insatser ska vara jämlik och jämställd.

För att insatser som ska förändra människors attityder och beteenden ska lyckas är det viktigt att skapa stödjande miljöer. Att vistas i naturen samt att delta i kultur- och fritidsaktiviteter bidrar till social gemenskap och ger ökad fysisk och psykisk hälsa hos befolkningen. En friskare och välmående befolkning betyder minskade kostnader för välfärdssamhället. Det innebär också, längre liv, ökat välmående och högre produktivitet i samhället.

### Exempel på utvecklingsområden som bidrar till temat:

- Skapa trygga, tillgängliga och inspirerande naturområden och andra fysiska miljöer som underlättar aktivitet och rörelse.
- Arbeta för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid.
- Skapa möjligheter att göra hälsosamma val, från tidiga livet till ålderdomen.
- Skapa förutsättningar och möjlighet till en aktiv fritid, ett aktivt deltagande i kulturlivet och olika sociala aktiviteter.
- Arbeta för att främja fysisk aktivitet.
- Främja hälsosam och klimatsmart mat.
- Begränsa tillgängligheten till produkter som kan skada hälsan, t.ex. lustgas eller nikotinprodukter.
- Utveckla arbetet med hygieniska och giftfria inomhusmiljöer, t ex på förskolor.
- Förebygga riskbeteenden och riskkonsumtion av alkohol, narkotika och nikotinprodukter samt spel liksom att erbjuda stöd vid beroendeproblematik.

Andra övergripande styrdokument som bidrar till temat:

Färdplan för social hållbarhet, Brottsförebyggande åtgärdsplan, Funktionsrättsplan, Friluftslivsplan Trollhättans kommun, Grönstrukturplan för Trollhättans tätorter, CEMR-deklarationen, Jämställt Västra Götaland 2024-2027.

## Tema 5 Demokrati och delaktighet



*Vi tar stora kliv framåt för:*

**Alla i Trollhättan känner tillit, gemenskap och ges jämlika möjligheter att påverka**

En mångfald av röster, delaktighet och inflytande är en central del av en välfungerande demokrati. Det är därmed av största vikt att alla invånare ges jämlika möjligheter till delaktighet och inflytande och att vi arbetar aktivt för att de som har svårt att göra sin röst hörd ska inkluderas. I en tid av ökad polarisering och minskad tillit mellan olika grupper är det viktigare än någonsin att arbeta för gemenskap och sammanhållning. När människor känner att de har inflytande över sina liv och att deras röst räknas ökar deras förtroende för och tillit till kommunen och andra samhällsinstitutioner. Det leder i sin tur till ett mer inkluderande och rättvist samhälle.

För att stärka detta arbete behöver vi också förmedla kunskap om samhället, demokratin och politiska beslut. När människor har kunskap om hur samhället och demokratin fungerar samt vilka möjligheter som finns att påverka, skapas bättre förutsättningar för engagemang och delaktighet.

### **Exempel på utvecklingsområden som bidrar till temat:**

- Arbete med att främja ett jämlikt deltagande i demokratin och i det civila samhället.
- Arbete som utgår från de mänskliga rättigheterna så som funktionsrätt, barnrätt, HBTQI-personers rättigheter, kvinnors rättigheter samt nationella minoriteter.
- Arbete med att stärka tilliten till kommunen och andra samhällsinstitutioner samt arbete med att förebygga desinformation.
- Arbete för att inkludera grupper och individer som känner sig marginaliserade eller saknar förtroende för offentliga institutioner.
- Samarbete och dialog med föreningslivet och andra organisationer.
- Tillhandahålla mötesplatser och arbeta med medborgardialog.
- Skapa förutsättningar och möjlighet till en aktiv fritid, ett aktivt deltagande i kulturlivet och olika sociala aktiviteter.
- Förmedla transparent och tillgänglig information om kommunens politiska beslut.

Andra övergripande styrdokument som bidrar till temat:

Färdplan för social hållbarhet, Funktionsrättsplan, Brottsförebyggande åtgärdsplan, CEMR-deklarationen, Jämställt Västra Götaland 2024-2027.

## Tema 6 Hållbara bostäder och livsmiljöer



*Vi tar stora kliv framåt för:*

**Jämlika, trygga och miljöanpassade boende- och livsmiljöer med god tillgång till bostadsnära natur.**

Hållbara boenden och livsmiljöer ger förutsättningar för invånare att leva mer klimatsmart och ekonomiskt, samtidigt som de bidrar till ett inkluderande samhälle som är bättre rustat för framtida utmaningar. Genom en blandning av bostadstyper och genom att erbjuda ekonomiskt tillgängliga bostäder främjas den sociala integrationen. Miljöer som bidrar till möten och som ger förutsättningar till ökad vistelse i naturen stärker den sociala sammanhållningen och hälsan.

Miljöanpassning av bostäder med hållbara materialval, låg energiförbrukning och tillgång till hållbar mobilitet minskar klimatpåverkan. Hållbar konsumtion främjas av att resurser delas i ett bostadsområde. Genom att "göra det lätt att göra rätt" kan boende och medborgare engageras i hållbarhetsarbetet. Klimatförändringar ökar behovet av klimatanpassning för att minska risken för skador orsakade av skyfall, värmeböljor med mera. Klimatanpassade bostäder ger ökad trygghet för de boende inför framtiden.

### **Exempel på utvecklingsområden som bidrar till temat:**

- Arbeta för att alla kommuninvånare har tillgång till en fullgod och ekonomiskt överkomlig bostad.
- Verka för blandning av olika typer av bostäder, arbetsplatser och kultur- och fritidsaktiviteter i alla stadsdelar och småtätorter.
- Verka för att våra invånare skall känna sig trygga att röra sig fritt i alla områden.
- Planera för en fysiskt tillgänglig miljö, för så väl bostäder som stadens inne- och utemiljöer.
- Planera för god tillgång till bostadsnära natur, anpassad för rekreation och friluftsliv.
- Skapa attraktiva besöksmål för alla målgrupper, på fler geografiska platser.
- Arbeta för att bostadsmiljöer har låga bullernivåer och är fria från hälsoskadliga föroreningar.
- Arbeta för klimatanpassade bostadsområden motståndskraftiga mot skyfall etc.
- Verka för bostäder och lokaler med låg energi- och vattenanvändning.
- Verka för hållbar mobilitet och hållbar avfallshantering.
- Insatser för högre miljö- och klimatkrav på material och energianvändning vid nybyggnation.

Andra övergripande styrdokument som bidrar till temat:

Översiktsplan, Bred samverkan för biologisk mångfald, Färdplan för social hållbarhet, Brottsförebyggande åtgärdsplan, Riktlinjer för bostadsförsörjning, Grönstrukturplan för Trollhättans tätorter, Avfallsplan, Strategi för ökat träbyggnad, Vattentjänstplan, Dagvattenstrategi, Cykelplan, Energiplan, Handlingsplan för hållbart resande, Friluftspan, Naturvårdsplan, Plan mot invasiva landväxter, Riktlinjer för markanvisningar, Trafikstrategi, Risk- och sårbarhetsanalys, Funktionsrättsplan.

## Tema 7 Hållbart näringsliv och hållbara arrangemang



*Vi tar stora kliv framåt för:*

### **Ett hållbart och fossiloberoende näringsliv.**

Hållbarhetsarbete driver innovation och öppnar dörrar för nya affärsmöjligheter, cirkulär ekonomi och klimatsmarta lösningar. Ett näringsliv som agerar hållbart ur samtliga dimensioner kommer vara avgörande för företagets konkurrenskraft och möjlighet att gå starka ut ur samhällsförändringar.

Ett hållbart näringsliv och hållbara arrangemang är ett nav och en motor i att stärka Trollhättans varumärke. Utvecklingen av ett fossiloberoende och cirkulärt näringsliv bidrar till positiv miljöutveckling samtidigt som det stärker näringslivets konkurrenskraft på nationell och en global marknad. Att arrangemang är socialt och ekologiskt hållbara tydliggör att Trollhättans stad värderar hållbarhet högt. Hållbara arrangemang bidrar till att främja lokal produktion, sysselsättning och delaktighet hos invånare.

#### **Exempel på utvecklingsområden som bidrar till temat:**

- Samverkan mellan kommunen, näringslivet och andra intressenter rörande hållbarhet. Till exempel avseende klimatsmart produktion och konsumtion, energi, cirkulära lösningar och biologisk mångfald.
- Ökad matchning mellan aktuellt kompetensbehov och utbildningsutbud.
- Arrangemang som är tillgängliga och inkluderande samt har miljösmarta produkter och minimalt avfall.
- Inspirera för beteendeförändring.
- Ställa hållbarhetskrav vid inköp av varor och tjänster.
- Främja hållbara transporter och beakta näringslivets behov vid utformning av kollektivtrafik.
- Underlätta för besökare att resa hållbart inom staden.
- Underlätta för hållbara företag i nyetableringar.
- Erbjud energi- och klimatrådgivning samt rådgivning rörande biologisk mångfald.
- Förebygga välfärdsbrottslighet i upphandlingsprocessen.

Andra övergripande styrdokument som bidrar till temat:

Översiktsplan, Färdplan klimat, Näringslivsstrategi Trollhättan – med sikte på 2030, Etableringsstrategi – Invest Trollhättan 2022-2030, Besöksnäringsstrategi, Bred samverkan för biologisk mångfald, Grönstrukturplan för Trollhättans tätorter, Avfallsplan, Energiplan.

## Tema 8 Klimatsmart energi- och resursanvändning



*Vi tar stora kliv framåt för:*

**Minimerad klimatpåverkan och uttag av ändliga resurser genom förnybar energi, cirkulära kretslopp, effektiv resursanvändning och minimerat avfall.**

Klimatförändringarna innebär behov av snabba utsläppsminskningar. Lokal produktion av förnybar energi och en effektiviserad och utjämnad elanvändning bidrar till ökad stabilitet i elnätet och möjlighet till elexport, där fossilfri el ersätter kolkraft. Effektivare användning av energi, vatten och materiella resurser medför lägre indirekt klimatpåverkan. Det gäller även insatser som att systematiskt planera för lång livslängd av fastigheter, inventarier och övriga produkter liksom klimatsmart nybyggnation samt återbruk och återvinning. Likaså att ställa om till hållbart transportsystem och ett hållbart resande. Cirkulär omställning handlar om en systemförändring från ett slit och släng-samhälle till ett cirkulärt kretslopp.

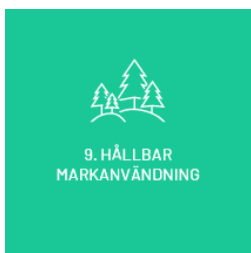
### Exempel på utvecklingsområden som bidrar till temat:

- Avveckla all kvarvarande egen användning av fossila bränslen.
- Smart inköpsplanering och upphandling med hållbarhetskrav.
- Möjliggöra solenergi på kommunala lokaler och kommunal mark där det är lämpligt samt verka för annan lokal förnybar energi.
- Systematiskt arbeta med energi- och vattneffektivisering samt resurssnål drift av kommunala lokaler och bostäder.
- Valfungerande drift- och underhållsrutiner för lokaler och inventarier etc.
- Inspirera för hållbar mobilitet till medborgare och företag. Underlätta hållbara resor för personalen.
- Utveckla infrastruktur för gång och cykel samt laddinfrastruktur. Bidra till utveckling av kollektivtrafiken.
- El-effekteffektivisering där höga effekttoppar riskerar medföra effektbrist.
- Minska behovet av biobränsle i fjärrvärmesystem, till exempel med solenergi och spillvärme.
- Insatser för minskad skadegörelse samt ökat brandskydd och trafiksäkerhet.
- Innovation för ökat återbruk, till exempel inom bygg/anläggning. Det avfall som inte är möjligt att återbruka ska källsorteras.
- Erbjud energi- och klimatrådgivning till medborgare, företag med flera.
- Främja klimatsmart mat och motverka matsvinn.

Andra övergripande styrdokument som bidrar till temat:

Färdplan klimat, Avfallsplan, Cykelplan, Energiplan, Handlingsplan för hållbart resande, Koldioxidbudget och klimatmål, Riktlinjer för solceller.

## Tema 9 Hållbar markanvändning



*Vi tar stora kliv framåt för:*

**Mark- och vattenområden för ökad biologisk mångfald, kolinlagring, energiproduktion, livsmedelsproduktion samt friluftsliv och rekreation.**

Påverkan på den biologiska mångfalden bedöms tillsammans med klimatförändringarna vara de två främsta hoten mot den ekologiska hållbarheten.

Genom hållbar markanvändning kan stora positiva effekter uppnås. Dels handlar det om att ta hänsyn till naturens ekosystemtjänster när exploatering ska ske för bebyggelse och infrastruktur. Dels handlar det om att få till stånd ökad biologisk mångfald och kolinlagring i mark samt att på annat sätt planera så att marken kan bidra till ökad hållbarhet. Mark behövs för energi- och livsmedelsproduktion, vilket bidrar till ökad självförsörjningsgrad. Många av de globala miljöhoten, t ex klimatförändringar, vattenbrist och utfiskning hotar den globala livsmedelsförsörjningen. Tillgång till områden för friluftsliv och rekreation främjar fysisk aktivitet och mental hälsa. De fungerar också som mötesplatser och bidrar till social tillhörighet.

### Exempel på utvecklingsområden som bidrar till temat:

- Beakta hållbar markanvändning vid planering och exploatering.
- Bevara värdefulla naturområden och skyddsvärda träd.
- Strukturera och långsiktig samverkan inom koncernen för att restaurera och utveckla den biologiska mångfalden och bekämpa invasiva arter på kommunal mark.
- Erbjud rådgivning kring biologisk mångfald och samverka med andra aktörer och markägare för ökad biologisk mångfald.
- Öka krontäckningsgraden i tätorterna.
- Skydda värdefull natur i form av till exempel naturreservat.
- Sköta kommunal skogsmark med hänsyn till friluftsliv och biologisk mångfald. Utveckla det hyggesfria skogsbruket.
- Bevara och utveckla brukningsvärd jordbruksmark.
- Satsa på områden för rekreation och friluftsliv.
- Genomföra insatser för att öka kolinlagring i mark.
- Peka ut lämpliga områden för storskalig solenergi och vindkraft.
- Genomföra vattenvårdsprojekt, till exempel anlägga våtmarker.

Andra övergripande styrdokument som bidrar till temat:

Översiktsplan, Färdplan Klimat, Bred samverkan för biologisk mångfald, Friluftslivsplan, Grönstrukturplan för Trollhättans tätorter, Vattentjänstplan, Dagvattenstrategi, Naturvårdsplan, Plan mot invasiva landväxter, Cykelplan, Handlingsplan för hållbart resande, Riktlinjer för solceller.

## Tema 10 Renare vatten, mark och luft



*Vi tar stora kliv framåt för:*

**Minimerade utsläpp av miljö- och hälsoskadliga föroreningar i vatten, mark och luft.**

Föroreningar är ämnen som kan ha en skadlig inverkan på miljön och människors hälsa. Föroreningar kan också vara buller och ljusföroreningar. Föroreningar kan kontaminera våra livsmedel och dricksvatten och leda till sjukdomar. De kan också orsaka skador på ekosystem och förlust av biologisk mångfald. Det är både svårt och resurskrävande att sanera förorenade områden. Därför är det viktigt att arbeta förebyggande och hindra spridningen så att vi främjar hållbar utveckling och säkerställer en god miljö för framtida generationer. Vi kan bidra både direkt genom de föroreningar vi orsakar och genom att ställa krav på andra.

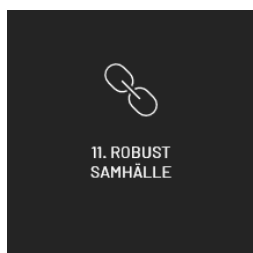
### **Exempel på utvecklingsområden som bidrar till temat:**

- God hantering av kemikalier och avfall.
- Ställa hållbarhetskrav vid inköp av varor och tjänster.
- Miljötillsyn och rådgivning till företag och medborgare.
- Arbeta för att minska nedskräpning.
- Arbeta för minskade ljusföroreningar, med beaktande av behovet av trygghet.
- Tillsyn och rådgivning vid övergödande utsläpp från exempelvis avlopp och jordbruk.
- Sanera områden med miljö- och hälsofarliga föroreningar.
- Öka medvetenheten om avfallsbrottslighet.
- Genomföra brandförebyggande insatser och samverka med Räddningstjänsten.
- Hållbar mobilitet och hållbar konsumtion.
- Inköp och odling av ekologiska livsmedel.
- Utveckla arbetet med giftfria miljöer, t ex på förskolor.
- Skarpa miljökrav på byggnadsmaterial i kommunala lokaler och bostäder.
- Arbete med att säkerställa rent dricksvatten, effektiv avloppsrening samt hållbar dagvattenhantering för framtiden.

Andra övergripande styrdokument som bidrar till temat:

Färdplan Klimat, Avfallsplan, Energiplan, Ljus- och mörkerplan, Vattentjänstplan.

## Tema 11 Robust samhälle



*Vi tar stora kliv framåt för:*

**Ett robust samhälle som står starkt inför hot och risker.**

Samhället står inför en rad prövningar som inte funnits tidigare, så som klimatförändringar, ökad polarisering, organiserad brottslighet, infiltration och krig i vårt närområde.

Ett robust samhälle har en god beredskap och hög motståndskraft mot dagens och framtidens hot och risker. Det innebär också att arbeta förebyggande för att minska sårbarhet och konsekvenser kopplat till olika typer av kriser, olyckor och krig. För att kunna skapa ett robust och hållbart samhälle är det av stor vikt att det finns en förmåga att anpassa sig till oväntade händelser samt att samhällsviktiga funktioner säkras. Trollhättans stads förmåga att ställa om sin verksamhet i osäkra situationer för att klara sitt uppdrag, har också stor inverkan på invånarnas förtroende för och tillit till staden.

### **Utvecklingsområden som bidrar till temat:**

- Öka kunskapen i Trollhättans stads koncern om hur Trollhättan kan påverkas av klimatförändringar samt genomföra klimatanpassningar vid behov.
- Öka kunskapen och beredskapen hos befolkningen om vilka risker och sårbarheter som finns.
- Arbeta systematiskt med risker och sårbarheter samt hur verksamheter ska upprätthållas vid olika typer av störningar.
- Motverka infiltration av samhällskritiska funktioner.
- Motverka välfärdsbrottslighet och korruption.
- Förebygga våldsbejakande extremism.
- Arbeta med informationssäkerhet.
- Verka för att kommunala beslut tas med hänsyn till totalförsvaret.
- Arbeta med uppbyggnad och deltagande i civil beredskap. Särskilt beakta kvinnors och flickors behov, livsvillkor och förutsättningar i civil beredskap.
- Robust, resurseffektivt och klimatanpassat vatten- och avloppssystem, vilket inkluderar dagvatten, dricksvatten och avloppsrening.

Andra övergripande styrdokument som bidrar till temat:

Översiktsplan, Färdplan Klimat, Risk- och sårbarhetsanalys, Brottsförebyggande åtgärdsplan, Styrdokument civil beredskap 2023–2026, Trollhättan stads centrala krisledningsplan 2023–2026.

## 4. Global, nationell, regional och lokal nivå – så hänger det ihop

Omställningen till ett hållbart samhälle är ett gemensamt arbete som sker på alla nivåer. Globala mål och riktlinjer sätter ramen, på nationell nivå omsätts det i lagar och policys för hållbar utveckling. På regional och lokal nivå specificeras och anpassas dessa till mer konkreta handlingar i samverkan. Lokal nivå har en central roll i att implementera och skapa konkreta förändringar i samhället. Trollhättans hållbarhetsstrategi är ett övergripande styrdokument för arbetet på lokal nivå. Strategin beskriver riktningen för att utveckla Trollhättan till ett hållbart samhälle i enlighet med mål på global och nationell nivå.

### Global nivå

#### *Agenda 2030*

Agenda 2030 är FN:s globala överenskommelse för en hållbar framtid. Agenda 2030 har 17 globala mål som bl.a. syftar till att bekämpa fattigdom och hunger, uppnå jämställdhet, minska ojämlikheter, främja hållbara städer och samhällen, bekämpa klimatförändringen, skydda ekosystem och biologisk mångfald, säkerställa god hälsa, likvärdig utbildning samt hållbar ekonomisk tillväxt. Globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

#### *FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna*

FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna förklarar alla människors lika värde och att alla människor har samma rättigheter. Trollhättan stads och bolagens arbete ska skydda, respektera och främja att de mänskliga rättigheterna efterföljs av och för alla våra medarbetare, i våra verksamheter och för alla våra invånare.

#### *Konventionen om barnets rättigheter*

Barnkonventionen är ett rättsligt bindande internationellt avtal som slår fast att barn är individer med egna rättigheter, inte föräldrars eller andra vuxnas ägodelar. I beslut och åtgärder som rör barn ska barnets bästa alltid beaktas. 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige vilket innebär att barnkonventionen har samma status som andra lagar i Sverige.

#### *Konventionen om klimatförändring (UNFCCC)*

Parisavtalet är en del av konventionen om klimatförändring. Det kom framför allt till för att begränsa den globala temperaturökningen och för att stödja dem som drabbas av klimatförändringarnas effekter.

#### *Konventionen om biologisk mångfald (CBD).*

Alla länder som har ratificerat konventionen ska bidra till ett gemensamt arbete för att bevara arter, hållbart nyttja resurser och fördela vinster från genetiska resurser rättvist.

## Europeisk nivå

### *Den gröna given*

EU-kommissionen och Europaparlamentet har en stor inverkan på den gröna och digitala omställningen. Den europeiska gröna given är ett paket med politiska initiativ som ska bana väg för en grön omställning i EU och vars slutmål är klimatneutralitet senast 2050. Paketet stöder EU:s omvandling till ett rättvist och välmående samhälle med en modern och konkurrenskraftig ekonomi, bl.a. genom översyn av lagstiftning och finansiella program. Paketet består av initiativ inom klimat, miljö, energi, transport, industri, jordbruk och hållbar finansiering.

### *Sammanhållningspolitik*

EU:s sammanhållningspolitik är EU:s främsta investeringsverktyg för regional och lokal utveckling. Sammanhållningspolitiken består av EU:s fonder för tillväxt och sysselsättning. De fonder som Västsverige tar del av är Europeiska socialfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Interreg. Medel går att söka för att bidra till ett hållbart och inkluderande samhälle på regional och lokal nivå med fokus på bl.a. innovation, digitalisering, energiomställning, transportnät, sociala rättigheter kompetensutveckling och arbetstillfällen.

### *CSRD hållbarhetsredovisning och taxonomiförordningen*

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) är en del av agendan för hållbar finansiering och en nyckel för att nå målen i EU:s gröna giv. Syftet med direktivet är att öka tillgången till information om hur företag påverkar människor och miljö, samt hur företag påverkas av hållbarhetsfrågor i form av att utgöra risker och möjligheter för verksamheten.

Sverige har antagit direktivet vilket innebär att större bolag i Sverige har rapporteringskrav.

EU:s taxonomiförordning är ett verktyg för att nå EU:s klimatmål och målsättningarna inom Den gröna given. Det är en ramreglering för att avgöra vilka ekonomiska verksamheter som ska anges vara miljömässigt hållbara och vad som är en hållbar investering. På nationell nivå har genomförts vissa lagstiftningsåtgärder för tillämpning av förordningen i Sverige.

### *CEMR-deklarationen*

Den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen) är ett verktyg för kommuner och regioner att integrera jämställdhetsperspektivet i all verksamhet. Deklarationen omfattar alla aspekter av verksamheten, såväl det politiska arbetet som arbetsgivarfrågor och servicen till invånarna. En av deklARATIONENS grundläggande principer är att jämställdhetsarbetet måste väga in hur människors kön samverkar med andra kategorier, som till exempel ålder, etnisk tillhörighet, socioekonomiska faktorer, funktionsnedsättning etc.

Trollhättans stad beslutade 2024 att underteckna deklARATIONEN. Genom att underteckna deklARATIONEN åtar sig Trollhättan stad inte bara att främja jämställdhet, utan att också berätta för sina invånare om jämställdhetsarbetet.

## Nationell nivå

I Sverige arbetar riksdag, regering, statliga myndigheter, kommuner, företag och olika organisationer gemensamt för att uppnå en hållbar utveckling.

### *Politiska mål*

Sveriges riksdag har miljömål för en hållbar samhällsutveckling som vägleds av miljömålssystemet. Miljömålssystemet består av ett generationsmål, sexton miljö kvalitetsmål och tjugofyra etappmål. Generationsmålet är ett inriktningsmål för miljöarbete på alla nivåer i samhället och syftar till att det ska finnas förutsättningar för att lösa miljöproblemen inom en generation. Miljö kvalitetsmålen beskriver det hållbara tillstånd i miljön som miljöarbetet ska leda till medan etappmålen brukar kallas för "steg på vägen" för att nå generationsmålet och ett eller flera miljö kvalitetsmål.

Regeringen har dessutom slagit fast att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Klimatlagen lagfäster att regeringens klimatpolitik ska utgå ifrån klimatmålen och beskriver också hur klimatarbetet ska bedrivas.

Sveriges riksdag har ratificerat flera FN konventioner om mänskliga rättigheter och fattat beslut om nationella målsättningar för arbetet med folkhälsa, jämställdhet, minskad segregation och inom ungdoms-, äldre- och funktionsrättspolitik. Folkhälsopolitiken påverkas även av en rad tvärpolitiska områden, till exempel funktionshinder, jämställdhet, hbtq-frågor, barns rättigheter och miljö/klimat.

Inom ramen för det brottsförebyggande arbetet finns lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

På nationell nivå finns också lagar och planer som styr kommunens välfärdsuppdrag inom bl.a. socialtjänst, utbildning och plan- och bygg.

## Regional nivå

Regional utvecklingsstrategi pekar ut riktningen för hur Västra Götaland ska utvecklas till 2030 och konkretiserar vad en sådan omställning innebär ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Strategin har målet: Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

Strategin pekar ut fyra långsiktiga prioriteringar fram till 2030; Stärka innovationskraften, Bygga kompetens, Öka inkluderingen och Knyta samman Västra Götaland. Strategin innehåller också fyra tvärsektoriella kraftsamlingar (som ses över en gång per mandatperiod); Fullföljda studier, Digitalisering, Elektrifiering och Cirkulära affärsmodeller.

Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och Västra Götalandsregionen samarbetar och bedömer gemensamt vilka miljöfrågor som behöver prioriteras och åtgärdas på regional nivå. Vad

vi i Västra Götaland behöver arbeta extra med för att nå miljömålen sammanfattas i följande fyra regionala utmaningar; Minskad klimatpåverkan och ren luft, Hållbar användning av vattenmiljöer, Hållbart brukande av skog och odlingslandskap samt God boendemiljö och hållbar konsumtion.

*Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland* är det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2021–2025. Programmet är framtaget av Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen. Syftet med åtgärdsprogrammet är att vägleda och stödja prioriteringar samt stimulera till en ökad samverkan i det lokala och regionala miljöarbetet. Trollhättan har åtagit sig att genomföra stora delar av det som anges i åtgärdsprogrammet.

*Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om* utgör en del av det regionala miljöarbetet. Klimat 2030 finns för att stärka det regionala målet om ett fossiloberoende samhälle 2030. Trollhättan har åtagit sig ett antal klimatlöften kopplat till Klimat 2030.

*Jämställt Västra Götaland 2024- 2027* är Länsstyrelsen Västra Götalands strategi för jämställdhetsintegrering. Syftet med strategin är att peka ut en gemensam riktning för arbetet med jämställdhetsintegrering genom att samla länets aktörer kring 15 regionala mål. Trollhättans stad har aktivt ställt sig bakom strategin och att arbeta med de regionala målen för jämställdhet.

## Lokal nivå

Trollhättans Hållbarhetsstrategi är ett övergripande styrdokument för arbetet på lokal nivå. Strategin beskriver riktningen för att utveckla Trollhättan till ett hållbart samhälle i enlighet med mål på global och nationell nivå.

Se ytterligare beskrivning under stycket *Genomförande – så arbetar vi med strategin*.

# Bilaga – Övergripande styrdokument för hållbar utveckling i Trollhättan

Utöver mål- och resursplanen (MRP) och hållbarhetsstrategin finns det flera andra styrdokument på övergripande nivå som bidrar till genomförandet av hållbarhetsarbete i Trollhättan stad.

I bilagan samlar vi samtliga styrdokument (policies, strategier, planer, riktlinjer) på övergripande nivå som är antagna av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige. Dessa beskrivs också under respektive temaområde. Det finns även flera andra relevanta styrdokument med koppling till hållbarhet som är antagna på nämndnivå eller av kommunala bolag, dessa är inte med i nedan sammanställning.

- Avfallsplan, KF 2013 (ny under arbete)
- Bestämmelser för måltider och livsmedel i Trollhättans Stad
- Besöksnäringstrategi, KS 2022
- Brottsförebyggande åtgärdsplan, KS 2024
- Bullerriktlinjer för Trollhättan, 2019
- CEMR-deklarationen, KS 2024
- Cykelplan, KF 2023
- Dagvattenstrategi, KF 2021
- Energiplan, KF 2022
- Etableringsstrategi – Invest Trollhättan 2022–2030, KS 2022
- Funktionsrättsplan, KF 2024
- Friluftspan Trollhättans kommun, KF 2020
- Grönstrukturplan för Trollhättans tätorter, KF 2025
- Handlingsplan för hållbart resande, KF 2021
- Jämställt Västra Götaland 2024–2027, KS 2024
- Koldioxidbudget och klimatmål, KF 2024
- Kommunernas klimatlöften, KS 2023
- Ljus- och mörkerplan (under arbete)
- Lokala bestämmelser för upphandling, KS 2023
- Miljöbestämmelser för fordon, arbetsmaskiner, transporttjänster och entreprenader, KF 2024
- Naturvårdsplan, KF 2016
- Näringslivsstrategi Trollhättan – Med sikte på 2030, KS 2021
- Parkprogram, KF 2016
- Plan mot invasiva landväxter, KS 2024
- Ramprogram för ny- och ombyggnation av lokaler, KS 2022
- Riktlinjer för bostadsförsörjning, KS 2022
- Riktlinjer för grönytefaktor, KS 2020
- Riktlinjer för markanvisningar, KF, 2021
- Riktlinjer för solceller, KF 2023
- Risk- och sårbarhetsanalys, KF 2023

- Strategi för finansiell verksamhet, KF 2021
- Strategi för publik laddinfrastruktur, KF 2024
- Strategi för ökat träbyggande, KF 2018
- Styrdokument civil beredskap 2023–2026, KF 2023
- Trafikstrategi, KF 2015
- Trollhättan stads centrala krisledningsplan 2023–2026, KS 2023
- Trollhättan Parkeringsprogram 2016, KF 2017
- Trädplan, KF 2016
- Vattentjänstplan, KF 2025
- Översiktsplan 2013: Plats för framtiden, KF 2014

Trollhättans stad  
Gårdhemsvägen 9, 461 83 Trollhättan

- **Telefon:** 0520-49 50 00
- **Epost:** [kontaktcenter@trollhattan.se](mailto:kontaktcenter@trollhattan.se)
- **Webb:** [www.trollhattan.se](http://www.trollhattan.se)



**Trollhättans Stad**